

Co otázka testuje?

Zjišťuje, zda žák:

1. porozumí smyslu celého textu;
2. vyvodí tzv. nosnou myšlenku textu. Zformuluje tuto myšlenku do podoby ponaučení.

Popis:

V této otázce se žákova pozornost přesouvá od pochopení významu celého příběhu k posouzení hlubšího vyznění textu. Žák kriticky porovnává význam textu se svými představami o světě a o mezilidských vztazích a rozpoznává hlavní poselství příběhu.

Úspěšnost českých žáků byla u této otázky velmi nízká a nedosáhla úrovně mezinárodního průměru. Úplnou odpověď uvedla pouze necelá čtvrtina žáků a téměř polovina odpověděla nevyhovujícím způsobem. Kritické posouzení textu a hledání jeho hlubšího významu je pro naše žáky náročné, protože se s tímto postupem neseťkávají pravidelně. Nejvyšší úspěšnost měli žáci USA (49,5 %), Švédska (49,2 %) a Dánska (46,2 %).

Koláč pro nepřítele: hodnocení otázky č. 16**1 – Úplná odpověď**

Žák hodnotí hlavní poselství nebo myšlenku příběhu a vyzdvihuje, že člověk před tím, než se rozhodne, zda je někdo jeho přítelem nebo ne, musí dát přátelství šanci, aby vůbec vzniklo, nebo v odpovědi naznačuje, že je možné změnit na druhého člověka názor.

- Příklady: - *Nesud' druhé, dokud je nepoznáš.*
 - *Můžeš se skamarádít, když tomu dáš šanci.*
 - *Tvůj nepřítel se může stát tvým přítelem.*
 - *Zkus mít rád svého nepřítele. Může se stát tvým přítelem.*

0 – Nevyhovující odpověď

Žák uvádí nepřijatelné hodnocení hlavního poselství nebo hlavní myšlenky příběhu. Může odkazovat na hlavní myšlenku, avšak příliš obecně, nebo může odkazovat na myšlenku, která pro příběh není ústřední.

- Příklady: - *Chovej se ke každému hezky.*
 - *Neměl bys mít nepřátele.* (Nesprávné zobecnění hlavního poselství.)
 - *Nejez koláč pro nepřítele.*
 - *Není hezké nepozvat někoho na svou oslavu.*

Příklady odpovědí českých žáků – Koláč pro nepřítele: otázka č. 16

1	Že každý nepřítel může být přítel.	
2	Že nepřítel může být hodný kamarád.	
3	Ponaučení, že všechno jde po dobrém.	
4	Když mě někdo někde nechce pozvat tak to neznamena, že nemůžeme být přátelé.	
5	Že nemám mít žádného nepřítele.	
6	Že se na první dojem nesmí dát.	